

11 w 2023 (421)

Niedoceniane 2 w 1, czyli dwie jednostki w jednym podoboziu

Data publikacji: 03.04.2023 / Autor: Anna Kaleta

Przez większość mojej harcerskiej drogi działałam w drużynie, która nie była bardzo liczna. Tylko raz na dwa lata z trudem udawało nam się zebrać 16 osób, żeby mieć samodzielny podobóz – więc co drugi rok łączyłyśmy się z innymi jednostkami. Nawet jak zostałam drużynową i miałyśmy już stałe 20 osób, to przez dwa wyjazdy z rzędu jeździliśmy z inną jednostką, która akurat potrzebowała wsparcia. W tamtym czasie ja nie miałam obożnej, dziewczyny miały ledwo dwa zastępy – razem miałyśmy wszystko, kompletną kadrę i HAL!

W moich wspomnieniach podobozu łączone z innymi jednostkami są raczej miłym doświadczeniem niż smutną koniecznością. Jasne, zawsze wiązało się to z dodatkowym wysiłkiem spotkania z tą drugą kadrą, pójściem na kompromisy, ale nigdy nie żałowałyśmy połączenia się już na samym wyjeździe. Wymiana doświadczeń i wzajemna pomoc, które zyskiwałyśmy były dużo większe, niż włożony wysiłek.

W tym artykule postaram się odpowiedzieć na pytania, po co właściwie się łączyć w jeden podobóz, który będzie miał min. 3 zastępy i jak to zrobić.

1. Czemu właściwie muszę mieć 16 osób w drużynie? (poza tym, że tak mówi regulamin)

W skrócie – jeżeli w drużynie, czy podoboziu jest mniej osób, to nie możemy w pełni korzystać z metody harcerskiej. Jeżeli jest nas mniej nie możemy działać według systemu zastępowego i w pełni korzystać ze współdziałania i współzawodnictwa.

System zastępowy – opieramy się na działaniu w zastępach, czyli w małych grupach, co pozwala nam np. przekazywać odpowiedzialność za młodsze drużyny zastępowym, podchodzić indywidualnie do każdej harcerki, działać w grupie dziewczyn z jednej szkoły, czy bliskiego im otoczenia, co stwarza bezpieczną przestrzeń do rozwoju, przeżywania przygód, dzięki temu w zastępie działa oddziaływanie pośrednie. Jasne, samodzielnie działania zastępów na obozie mogą się odbywać, nawet jeżeli są tylko dwa zastępy lub jeden. Tylko wtedy istnieje większe ryzyko, że drużynowa przejmie część odpowiedzialności zastępowej,

zmniejszając jej rozwój. Pozostaje też pytanie, czy możliwe jest działanie z ZZtem, jeżeli mamy tylko jedną lub dwie zastępowe.

Współdziałanie i współzawodnictwo – jasne, nie potrzeba trzech zastępów, żeby istniało współdziałanie i współzawodnictwo – można by powiedzieć, że z samą sobą z wczoraj też możemy rywalizować i że można wprowadzić punktację indywidualną. Dużo bardziej myślę o tym, co chcemy budować w naszych harcerkach – nie tylko dbanie o samą siebie i o mój rozwój, ale także o wrażliwość na innych – budowanie wspólnoty w zastępie, ale i w ramach całej drużyny, nawet z tym zastępem, który zawsze wygrywa z naszym o jeden punkt na grze. Dbanie o to, że super jest wygrać grę, ale jeszcze lepiej jest ją wygrać, jeżeli każda z dziewczyn w zastępie miała swój wkład i wszystkie grałyśmy fair. Podsumowując – współdziałanie i współzawodnictwo wspiera wychowanie społeczne, uczenie się jak być częścią wspólnoty.

Jeżeli ktoś czuje się nieprzekonany powyższymi wyjaśnieniami warto sięgnąć również po **argumenty praktyczne**. Pełna zgoda, że najlepiej, jeżeli jednostka jest samodzielna. Samodzielny zastęp, który jest na samodzielnym obozie, może sam sobie gotować, jeździć po zakupy i tworzyć taki naturalny program. Jednak – często nie mamy możliwości zorganizowania takiego obozu. Jeżeli więc wybieramy się na stały obóz kilku drużyn, nie mamy na nim samodzielnej kuchni, możliwości samodzielnego zorganizowania wszystkiego warto wziąć pod uwagę, że trudno będzie samodzielnie wystawiać warty. Co z drugim zastępem, jeżeli ten pierwszy będzie na warcie w kuchni? Czy będziemy mogły wysłać kogoś na kwaterkę i czy damy radę postawić wszystkie istotne konstrukcje w podoboziu?

Warto też postawić sobie pytanie, czy jeżeli nie stwarzamy możliwości do wykorzystania w pełni wszystkich elementów metody to czy dalej robimy harcerstwo? Czy harcerstwo może istnieć bez systemu zastępowego?

2. Nie mam 16 osób, chcę jechać na HAL - jakie mam opcje?

W mojej ocenie są trzy opcje – zrobić nabór, połączyć się z inną jednostką lub pojechać na obóz wędrowny.

Jeżeli jest wystarczająco dużo czasu do obozu a mamy osoby, które mogą być zastępowymi – można zrobić nabór. Tutaj polecam decydować się szybko. Zdecydowanie nie warto brać osób prosto z naboru na obóz – niech te osoby pojedą przed obozem na biwak, zrealizują (choć w części) próbę na harcerkę i dowiedzą się, na co się piszą.

Pojechać na HAL z inną drużyną – może inna jednostka ze szczepu, czy hufca też jest mało liczna? Jeżeli znamy jednostki w podobnej sytuacji, to warto sprawdzić,

jakie my mamy potrzeby i z jaką drużyną najlepiej nam będzie pojechać (może np. nie mamy żadnej przybocznej – znajdziemy jednostkę, która ma sprawnie działającą kadrę a może naszym priorytetem jest puszczalstwo – warto znaleźć jednostkę, która będzie miała podobne cele) – razem możecie mieć wszystko. Jeżeli nie znacie jednostek w podobnej sytuacji, możecie też pojechać z kimś, kogo zupełnie nie znacie (na pewno hufcowa Wam kogoś podpowie).

Opcję z obozem wędrownym opisuje Konus [Tutaj](#).

3. Co zyskujemy łącząc się z innym środowiskiem?

Przede wszystkim – **MOŻLIWOŚCI!**

Najważniejsze to warunki, w których możemy w pełni korzystać z metody.

Pośrednio uczymy nasze harcerki braterstwa, otwartości na drugiego człowieka, umiejętności odnalezienia się w nowym zespole.

Każda drużyna jest najlepsza w czymś innym. Wykorzystajcie to, co umiecie najlepiej i nauczcie się tego nawzajem. Nigdy nie byliście dobre w węzłach? Może dziewczyny z drugiej jednostki są mistrzyniami makram?

Ta sytuacja na pewno zmusi obie kadry do wyjścia z dotychczasowych schematów, do wymiany doświadczeń, wypróbowania nowych rozwiązań. Jasne, to może też prowadzić do napięć, ale wszystko to kwestia przygotowania, przegadania przed obozem.

4. Dwie drużyny w jednym podobozie – jak sprawić, żeby to działało?

Spróbujcie się poznać – jeżeli w ogóle się nie znacie, warto zrobić razem coś, co lubicie (w gronie kadr/zstów), żeby trochę się poznać i jednocześnie spędzić miło czas. Pierwsze spotkanie na dworcu w dniu wyjazdu na obóz może być mega przygodą i zajawką, ale też katastrofą, jeżeli okaże się, że macie kompletnie inne pomysły i style działania – poznanie się wcześniej pomoże Wam dowiedzieć się, jak funkcjonuje ta druga drużyna i jak funkcjonujecie razem.

Ustalcie wspólną wizję – jakie macie cele, priorytety na ten obóz? Spróbujcie naturalnie podzielić obowiązki – ustalcie, która z Was ma jakie predyspozycje. W skrócie – napiszcie razem plan pracy i postarajcie się zrobić to maksymalnie porządnie.

Podzielcie funkcje – nie zawsze można podejmować decyzje w dwie drużynowe, ustalcie, kto będzie komendantką podoboziu a kto wice. Możecie się kierować np. Waszym doświadczeniem na funkcji, liczebnością drużyny, stopniem.

Z moich doświadczeń wynika, że wspólny biwak przed obozem to dobry pomysł – można sprawdzić, jak obie kadry działają razem, jakie relacje nawiązały harcerki, w czym jesteśmy podobne, a w czym zupełnie różne. Jeżeli nie macie już przestrzeni na cały biwak to zróbcie spotkanie w dowolnej formie, żeby się poznać, sprawdzić, jak obie drużyny (albo chociaż ZZ-ty) działają jako jeden organizm.

Chociaż drużynę do wspólnego podoboziu łatwiej jest znaleźć niż komendantkę to trzymam kciuki za owocne poszukiwania. Najmocniej jednak trzymam kciuki, że będziemy tworzyły silne jednostki, które mają min. 16 osób i min. 3 zastępy i nie będziemy musiały korzystać z rozwiązań doraźnych takich jak te, opisane w niniejszym artykule.

Zdjęcie w tle: 22 WDH-ek Olszyna, 34 MDH-ek Sokolica i 337 WDH-ek Jutrzenka we wspólnym podoboziu HAL 2014

Od redakcji: a jeśli chcesz wiedzieć, jakie są wady łączenie kilku drużyn w jednym podoboziu, to [zajrzyj tutaj](#)

[Anna Kaleta](#)

Przez prawie 5 lat drużynowa harcerek, obecnie komendantka 22 Szczepu Watra, hufcowa WHH-ek "Mokotów" i wiceszefowa MSI. Zawodowo zajmuje się ryzykiem, a nie podejmowaniem ryzyka. W wolnych chwilach tworzy tabelki w Excelu, chodzi po górach i czyta, co popadnie.